

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, September 27-dikén, 1825.

Görög Dolgok.

Valami két heteknek előtte fordult vala meg közönséges leveleinkben, de még ekkor csak nagyon homályos kifejezésekben, hogy a' Görög főbb emberek 's kivált az Országlószék' tagjai között többek találtattak volna, kik azt jóvallották, hogy a' Jóniai, vagy is inkább egyenesen az Anglus Országlószékhez kellene folyamodniok. Ezt akkor sokak képtelenségnek tartották. Ugyan ezen dologról csak nagyon röviden szolhatánk, közelébb költ M. Kurirunknak 198-dik lapján is. Ma pedig már az egész dolog telyesen felvilágosítatva, 's még pedig a' Bétsi Udvari Újságban is kihirdettve, áll szemcink előtt.

Csak ugyan az Anglus Rész levegyőzedelmes. A' Görög hajós seregk és szigetek, valamint szintén Messolongi is, végig győzedelmesk maradának; a' Moréai szárazon ellenben odavitte Ibrahim, részint a' nagy erő részint a' sokféle mesterkedések által a' dolgot, hogy a' fél sziget' sorsának végső meghatározatása csak egy erős tanyának, Nápoli-dí-Romániának, elfoglalásától vala felfüggesztve.

Mennél inkább közelített a' veszedelem, annál jobban kettőztették a' részrehajlások a' mesterkedést. A' Görögök' barátjainak Frantzia Országban, Angliában 's Észak-Amérikában lévő Biztosságaitól Nápoliba küldetett Angensék, kik, livált mostanság mártsak-nem valóságos Követési charaktert vettek vala fel, 's úgy mutatták, mint ha azon Országlószékek is,

honnét ők Görög országba jöttek vala, részvétellel 's egyetértéssel tudnák, hogy ők a' Görögöknél mibe' foglalatoskodnának, naponként nagyobb elevenséget öntöttek a' részrehajlásokba.

Nyilván kimondván a' dolgot, a' Frantzia Ágensék Gen. Roche és Oberst Fabrier Frantzia Ország', az Anglus Ágensék pedig Anglia' részére dolgoztak, verbuáltak. Ez elsők azt jóvallták a' töllök halgató Görögöknék, hogy az Orléáni Herczeget, az Anglus Ágensék pedig, hogy a' Sussexi Herczeget váloszszák a' magok' Királyokká. Az Amerikai Ágens Townsend Wessington William ellenben, sem Orléánt se' Susset nem jóvallta, hanem nyilvánssággal a' Respublikai gondolkodású részhez tsatolta magát.

Hogy az Anglus rész győzedelmeskedik előre látni lehetett, mint hogy Angliában költsönözött nagy summák folytak Görök Országba, 's a' hadi hajókból álló segedelmet is, honnét várhatta Görög ország legközelebről, mint a' maga Anglus szomszédaiból, Korfuból, Máltából 's a' t.?

Ezek eddig mind csak jövődöre való kinézések tartathattak; csak Jul, 12-dikétől fogva kezdette magát a' dolog nyilvánvalóbb módon kimutatni, melly napon öt Anglus hadi hajók, 3 Fregátok, egy Korvette 's egy Brigg, jelentek-meg a' Zantei öbölben, hova a' Fregátoknak ketteje Korfuból küldettek vala, 's a' honnéi 13-dikban egy Fregát a' Korvettével és Briggel együtt Patrashoz vettek evezésséket, a' más két Fregátok pedig, mellyek közzül Cambrian nevűn maga Commadore

Hamilton ült az Archipelógus felé intézték meneteljeiket. Ezen hajók úgy tették lassanként fordulásukat, hogy Jul. 19-dikén többire mind az öten Nápoli előtt állottak vasmatskákon. Vólt velük egy kereskedő hajó is, a' melly 50,000 Font Sterlinget (valami fél millió forintokat) vitt oda. Jul. 20-kán maga Hamilton is megérkezett a' Cambriánnal. Ő 19-dikben Speziánál tartózkodott, hol éppen azon dolgok főzöttettek, mellyek Nápoli-di-Romaniában.

Ezen nap, Jul. 20-dika, nevezetes fog maradni a' Görög történetek' Kronikájában, mert ezen a' napon tartották a' Spetzián öszszegyülekezett Görög Primások azon tanátskozássokat, melyben a' népet öszsze gyűjtén, elejébe laistromot tettek, hogy a' kiknek tetszik, hogy magokat Anglus ortalom alá botsássák, írják-bé neveiket. A' mi Spetziában történt ugyan a' történt ezen napon Nápoliban is, hol az Országlószék rendkívülváló ülést tartván, abban Maurokordátó, ki 19-dikben érkezett, vala vissza Hydráról, nagyon kedvetlen rajzolatot terjesztett Moréa' állapotjáról a' gyűlés' elejébe, tudniillik: Hogy az Ország kétségbeesés' állapotjára jutott, hogy ezen már semmi elmentállás nem segít, hogy a' tsatázó erő telyesen elszélesztetett, s hogy pénzbéli segedelemre többé semmi kinézések nincsen, melly okokra nézve azt tanátsolta, hogy semmi egyéb mód megtartatásokra nem lévén, adják magokat valamely Európai Hatalmasság alá, még pedig, mint hogy Anglia bír legnagyobb tengeri erővel s pénze is neki van legtöbb, adják magokat Anglia alá.

Jul. 21-dikén megjelentek Maurokordato, Coletti, Trikupi Spiridion és Spiliotaki Hamiltonnál a' Cambriánon, s neki a' Görög nép' nevében a' magok' kívánságát elibe terjesztették. Mit felelt az Anglus Commodore, erről még ma

halgat az irás. Jul. 25-dikán által vitte Bnduri a' Nápoliban történt dolgok' híret Hydrára, hol a' Primások hasonlóképen öszsze gyűjtötték a' népet a' nagy klastromba, s hol tudósította Konduriotti a' népet a' felől, hogy miben álljanak Moréán a' háborunak minémüségét. Kinyilatkoztatta, hogy minden eddig elterjesztett győzedelmi hírek költemények s csak a' népnek megsalattatására valók voltak; hogy a' Kolokotroni fegyveres sergei mind elszélesztődtek; és hogy Ibrahim Basa Tripolitzától, a' maga fő tanyájától, egész Moréán oda veheti útját, hova neki tetszik; hogy a' Mainották semmi mozgulást nem tesznek, s hogy a' Moréaiak általjában minden bátorságot elvesztettek. Végre azt jóvallotta, hogy kövessék a' Hydriaiak a' Spétziaiak' és Nápoli-di-Románibéliek' példáját. Ezen jóvallat, valamint Nápoliban úgy Hydrán is nagy zengést okozott a' lakosok között. Sokan tállattak a' gyűlésben; kik e'féléket kiáltottak: „Jól tudjuk, hogy már régen azon dolgoznak némelyek, hogy Görög országot Angliának eladják. — (Megjegyzést érdemel, hogy ezen felettébb fontos környüllállásokrol az egész Aug. 1-ső napjáig kijött Hydriai ujságok semmi emlékezetet nem tesznek. Ez is ezt mutatja, hogy ott felettébb fontos lábakon állanak a' dolgok.

Itt még három Akták következnek, a' mellyeket Görög Ország Historiájára nézve, kivált már csak nem öt esztendőhig tartott illy véres hadakozás után, nem lehet emlékezetben fenn nem hagynunk: — I-ső a' Görög Országlószék' végzete — II-dik a' Frantzia és Amerika Görög-pártfogók' Agenseiktől beadatott Protestálás — III-dik Towns-Washington-Williámnak a' Görög Országlószék tagjaihoz intézett (nagyon éles) levele: — „

I-ső. A k t a.

Görög Ország' szározi és tengeri erejének Polgári és Katona Fejei, a' Papság's Képviselőik.

Meggondolván, hogy a' tulajdon és fejedelmi kétségbehozhatatlan' jusok, a' Religio' és Szabadság' megesmért alapjai, az a' belső ösztön, melly szerint, mellyet maga a' természet önt az emberbe, hogy tulajdon létéről gondoskodjék, indították a' Görögöket arra, hogy az 'igasság' fegyveréhez nyuljanak, hogy négy esztendőnél tovább Asia, Afrika és Egyiptom szározi és tengeri erejének, ingadozás nélkül és eitökélttséggel ellentállótak; hogy ők ezen sok féle veszedelmek között az ellenségnek hozzájok képpest Koloszsusi hadi erejét, itt semmivé tették, amott meggyengítették; és hogy végezetre, ők, ámbár minden arra megkívántató eszközöktől megfosztatva valának, mindazonáltal véreknek kiontása által betses jusaikat megszentelven nyilvánóságosan megmutattak a' pallérozott világ' szemei előtt, azt, hogy mit tehessen egy olly nép, mellyet a' természet szült arra, hogy szabad legyen, és a' melly már egy hosszas és kegyetlen rab-szolgaságnak fellegeteit a' maga egéről elkergette — 2).

Meggondolván, hogy a' Görögök ezen véres hadakozásnak resultatumai által kitsikorták az emberi Sors-tól azon ítéletnek kimondását, hogy ők a' magok' Politikai lételjeket kieszközlötték — 3).

Meggondolván, hogy többek ezen Ágensek között, őket a' magok' Görög Ország' belső részein elkövetett mesterségeik által arra venni iparkodtak, hogy ilyen vagy amolyan politikai formát vegyenek-fel, mellyek

tudniillik az ő czélzásaikkal megegyeznének — 5).

Meggondolván, hogy a' Görög tengeri erőnek törvényes és reguláris magaviselete, néhány Európai Hatalmasságok-nak hajós Kommandánsaiktól, az ezen Hatalmasságok által a' Leibachi és Veronai Congresszusokon kinyilatkoztatott Neutrálitás ellen, minden kigondoltatható üldöztetést szenved — 6).

Meggondolván, hogy a' mi mély keserűségünkre az Évangélium' követőji ellen a' Korán' követőjinek védelmezésére, Heresztyének fogtak fegyvert, és hogy a' valóságos politikanak's Morálnak minden alapjai ellen, azon Barbarus sergeket, mellyek egy Cimonnak és Tsamadónak egy Léonidásnak és Bozzarinak egy Philopoemennek és egy Nikitának halhatatlan hamvait fedező közönséges földnek feldülésára's elpusztítására rendeltettek, Európai Tisztek tanítják's gyakorolják a' hadi tudományban, melly által a' mi szent iparkodásunknak fogantatása gátolatik — 7).

Meggondolván, hogy a' Nagy Britanniai Országlószék, melynek egy szabad népen országolni szerencséje van, egyedül az, melly a' Neutrálitást teljes tisztaságában fenntartja, a' melly méltósága ellen való dolognak gondolja lenni, hogy azoknak közönséges módon avagy titokban folytatott magokviseletjeiket's mesterkedéseiket kövesse, a' kik Konstanczinápolyban, Görög Országban's Egyiptomban e' felékre vete-mednek — 8).

Meggondolván, hogy azokban a' Britannusok Neutrálitassa tsakugyan nem elégséges arra, hogy a' Görög Ország' kárára más nemzetektől tétetődő's szüntelen nevekődő üldözéseket meggátolhassa — 9).

Meggondolván, hogy Görög Ország nem azért fárodott-li a' maga eltökélt czéljára való törekedésből, mint ha talám az ő ereje és határozása meggyengülték volna, hanem a' feljebb felhordott okok miatt fárodott-li, és a' miatt is, hogy soha sem lehetett olly.

talpra esett Országlószéke, hogy a' fejtelenség által okoztatott indulatoknál 's gyűlölségnél feljebb lett volna emelkedve — 10). Meggondolván, hogy a' Görögölnök egy illy ditsőséges tusakodásból vagy győzedelmeskedve kell kijöni, vagy pedig teljesen semmivé kell tétettetni; és hogy őket ezen közönséges megegyezéssel tett 's a' hadakozás és a' történetek által mint egy kútsikortatott határozás mellől, semmi el nem vonhatja — 11). Meggondolván végezetre, hogy mivel az Anglus nemzetnek az Isteni Gondviselés különös és kedvező rendelése által szomszédunkban nagyereje van, tehát nekünk a' mi kétségbeesési állapotunkban, szükséges képpen, ezen nagy erejű Országlószéknek emberi szeretetéhez 's nagy lelkiúségéhez folyamodnunk legjobb leszén. —

„Mind ezekre nézve mi, hogy a' nemzetet, szabadságunknak 's politikai létünknek szentjusaikat bátorságos állapotba helyeztethessük; meghatároztuk és határozzuk, rendeljük, 's kihirdetjük, mint következők:

„Első Czikkely. A' Görög Nemzet, a' jelenlévő Akta által, a' maga Szabadságának 's Politikai Lételének szent zálogát, önként és lüszorítólag Nagy Britanniának oltalma alá adja.

„Második Czikkely. A' Görög Nemzetnek jelen lévő Törvényes Aktája, kétszeresen expedialtassék 's a' Nagy Britanniai Országlószékhez küldettesék-el.

(Ezen elküldés meg is történt Aug. 5-dik napján, melly napon egy Hydrai Brigg vitte-el az e' végre kineveztetett Görög Biztosokat Anglia felé).

II-dik A k t a.

Protestálás a' Frantzia és Amerikai Görögbarátoknak Nápoliban lévő Agen-seik által: —

„A' Görög Országlószék' tagjaihoz:

„A' Görögök' barátjainknak Fr. Ország-

ban 's az Északamériikai egyesült Státusokban lévő Biztosságaitól Nápoliba küldetett Agensek megtudták, hogy bizonyos és tsak polgári karakterrel bíró Görög személyek valami Faktziónak fejeivé lenni mérészelvén, a' haza' Constitúziójával ellenkező, egy, a' Frantzia és az Eszak Amériikai nemzetek 's ezeknek Országlószékeik' méltóságával, mellyek Görög Ország' boldogsága, 's függetlensége eránt mindenkor buzgósággal viseltettek, nagyon ellenkező Nyilatkoztatást adtak-ki. Az alólírtak jól tudják, hogy a' Görög Szenátus 's a' Végrehajtó Hatalom meghatározta, hogy a' Jóniai Országlószéktől kérjenek segítséget az ő Ibrahim Basa által fenyegetett függetlenségelmek védelmére. És ambar az alólírtaknak nagyon kínos vala látni, hogy a' Görög Szenátus ezen fontos környüllállások között melly kevés bizodalommal viseltessék a' Frantzia és Amériikai nemzetekhez, tsakugyan tisztelik az alólírók az ezen Országlószéktől kijövő minden Rendeléseket, valamint mind azokat, mellyek törvényes úton és a' Constitúziónak intézetei szerént tétetnek. —

„Hanem azt szemlélik nagy bánkódással az alólírtak, hogy a' Szenátus az általa kiadatott Végzésnek végrehajtása helyett, nem olly eszközökhöz nyúl, mellyek arra alkalmasok volnának, hogy azon Görögöket, kik magokat a' törvény ellen szegzik, 's a' kik a' már Görög Országban megfundaltatott Országlási systemát megzavarni iparkodnak, megzaboláznak. Ők tehát kötelességeknék lenni esmerik a' Görög Országlószéket ezen törvénytelen tselekedetekről tudósítani, a' mellyek két olly nemzetek' méltóságának szolgálnak megbántatásokra, a' mellyek Görög Ország' függetlensége eránt mindenkor hathatós buzgóságot bizonyítottak; a' mellyek olly tselekedetek, hogy idővel kárára szolgálhatnak Görög országnak.

„A' Görög Országlószéknek tudni kell,

hogy melly veszedelmeknek teszi ki magát, ha oll; Nyilatkoztatásoknak közrebotsáttatásokat megengedi, mellyeket tsak a' Fejtelenségnek lelke sugallhatott belé, 's a' mellyek ellen mi formaserént protestálunk. Az alólírtak kéri a' Görög Országlószéket, hogy nekik ezen nagyon nevezetes tárgyról adjon nyilvánvaló és telyes meghatározású magyarázatot; és ők az erre adatandó Váloszt nyughatatlansággal el is várják, hogy a' felől azokat, kiiktől ide küldettek, tudósíthassák, 's hogy magokat ezen környüllállások között ahoz alkalmazathassák.

„Az alólírtak kéri a' Görög Országlószéket, hogy az ő legnagyobb tiszteletjeiről való bizonyágtételt fogadja-el. Költ Napoliban, Jul. 28-kán 1825-ben. Aláírták Gen. Roche Henrik és Washington Townshend.

Nagy Britannia.

Az a' külömben is igen románosnak lenni látszott hír, a' melly tsak valami hajósoktól érkezett tudósítás után terjedett vala el Londonban, hogy t. i. az Anglus sereg a' Birmánok' fő városát 's úgy szollván az egész Birmán birodalmat elfoglalták volna, a' Calkuttából Londonba megérkezett újabb és Tiszti tudósítások által tsupa költeménynek lenni már megmutatott: sőt úgy látszik, hogy a' Birmánok nagyon távol vagynak attól, hogy magokat egy könnyen megadni akarnák, hanem inkább lépésről lépésre legnagyobb eltökéltséggel védelmezik országaikat.

Már nem egyszer olvastuk, hogy Admirális Cochrane, ha tsak ugyan eltalált volna menni a' Görögök' segítségére, két Gőzhajót is akart vinni oda. E' nem volt képtelen plánum, mert azt olvasuk a' Birmánokkal való hadakozást illető tudósításokban, hogy egy illy Gőzhajóval

már valóságos próbát tettek az Anglusok Rahnguhn városának elfoglalásakor, és szörnyítő resultatumát látták próbatételjeknek. A' Diána nevű Gőzhajót egy hajós Hadnagy igazgatta, 's az egy ideig tartott ide 's tova való forgatás után azt úgy igazgatta, hogy a' gőz ereje az ellenség' tsajkái közzé tsapja, melynek a' lett következése, hogy 30—32 ellenséges tsajkát tett semmivé; részint felfordítván, részint össze törvén őket; el is fogott néhányakat; melly tsajkák 80 lábnyom hosszak és 7 lábnyom szélessek voltak; 150 hajós emberek ültek rajtok és 52 lapátok által hajtattak, olly sebessen pedig, hogy egy óra alatt 2 tengeri mértföldket hagynak hátra.

Winchesterben Harning nevű ember 116 esztendő korában halt meg mostanság. Ötször házosodott, kétszer mikor már a' 100 esztendőt selyül haladta volt. Utolsó felesége is elébb halt-meg nálánál.

A' Gibráltári Kommandáns Gen. Don kihirdettette Aug. 15-dikén, hogy ezen erősségben semmi idegen embernek nem szabad tartózkodni, ha tsak néhány odavaló kereskedőktől nem esmertetik.

A' Londoni ujságok is elkezdtek már írni a' Görögök' dolgán történt nagy változásokról. A' Times levelek így szollnak: — „A' Párisi Csillag említi, hogy a' Görög Országlószék ezen országot a' Joniai ország-lási mód szerént Angliának alája adta volna. Mi remélnjük, hogy a' Görögök nem vete-medtek e'féle lépésre, mert ez azt jelentené, hogy ők a' kétségbeesésnek legfelsőbb grá-ditsára értek volna. Másodszor az is nyilván-ságos dolog, hogy Anglia elnem fogadhatott; egy a' maga törvényes Fejedelmével háború-ban lévő nemzettől, egy illy okatlan ajánlást, a' nélkül, hogy az által gondolatlanságot ne mutasson ki, 's másoknak veszedelmes példát ne adjon. Ha a' Görög már telyes Urai vol-nának magoknak 's ekkor jutna eszékbe az a'

Bolondság, hogy magokat Anglia vagy más Hatalmasság alá adják: ekkor is fenn maradna még ezen Európai kérdés, hogy elfogadhatná-e Anglia a Görögöknek ezen ajánlását? Mi legalább nem ohajtjuk, hogy Anglia a maga Protektorságát még jobban is kiterjessze. Elégge kiterjedő s az egész világra széllyel szóródott birtokai vagynak már néki.

Ezt Sept. 12-dikén írták a' Times levelek. A' Londoni Kurír így felel réá ugyan azon napon: — „Honnét vette a' Párisi Csillag ezen tárgyról való tudósításait, mi nem tudjuk, de hisszük azt, hogy semmi e'-féle alkudozások nem fordultak elé a' Görögök és a' mi Tisztjeink között, kik azon tengereken találkoznak. Lehetséges az, hogy a' Görögök a' kaptaszorulás miatt nékiék valami e'-féle ajánlást tettek: de könnyű által látnunk, hogy Tisztjeink semmi e'-féle ajánlást el nem fogadhattak kikötés nélkül. Minden, a' mit az Anglus Tisztek azon vidéken a' magok felelete alatt tselekedhettek, abba áll: hogy a' nékiék tétetett formális ajánlásokat az Anglus Országlószékhez elküldjék.

Felszámoltatván azon hadi hajók, melyeket az Anglusok 1803' Mártziusának 10-dik napjától fogva 1814-nek 1-ső Januáriusáig, az az 2 hónapot ki vévén 12 esztendőknél lefolyta alatt, más nemzetektől elvettek, vagy elsüljesztettek, felégették, vagy egyéb módon semmivé tettek, 1164-re télük a' számjok, úgymint: 62 Linea, 155 Fregát és 925 apróbb de mind hadi hajók. Ezek között elvesztett: Frantzia Ország 35 Linea, 87 Fregát és 680 apróbb — Hollandia 4 Linea, 3 Fregát és 44 apróbb — Spanyol Ország 12 Linea, 17 Fregát és 76 apróbb — Dánia 19 Linea, 21 Fregát és 103 apróbb — a' Török birodalom 2 Linea, 18 Fregát és 5 apróbb — az Orosz birodalom 10 Linea, 1 Fregát és 3 apróbb — Észak-Amerika 3 Fregát és 15 apróbb hadi hajókat. Semmivé tettek továbbá az Anglusok 360

Frantzia, 31 Hollandus, 57 Spanyol, 56 Dánus és 104 Amerikai Zsákmányoló hajókat.

Magyar Ország.

Itt következnek az Ország' Rendjeinek a' Sept. 18-dikán tartatott ülésben által adott K. Propozitziók: — „

„Az Ó Cs. K. Apostoli Sz. Felsege, mi Kegyelmes Urunk' nevében, a' Cs. Fő Herczegnek, valamint szintén a' legfőbb Tisztelendő, Fő Tisztelendő, igen Fő tekintetű, nagyon Derék, továbbá igen Derék, Megkülömböztetett és Nemes 's nem kevesebbé Bölts és Okos, Magyar Ország' 's az azzal össze kaptoltatott Országokbeli Rendeknek, kik vagy magok személyesen vagy mint Jelen-nem-lévőknek Küldöttjeik, ezen Ó Cs. K. Felsege által kegyelmesen megrendeltetett Országgyűlésre össze scroglettek, kegyesen tudokra adatik:

„Által látták a' Státusok' és Rendek a' Királyi összehívó Kegyelmes irásból, hogy Ó Császári Királyi Felsege a' maga Magyar Ország' java eránt viseltető épen oly buzgó mint nyugalmatlan gondoskodása szerént a' jelen lévő Országgyűlést kegyelmesen rendelni, 's kegyesen jóvallani méltoztatott, hogy az a' maga kezdetét a' Királynénak az Ó Felsege igen szeretett Hitvesének a' Felseges Károli-na Augusta Császárnénak a' szent Diadema által Magyar Ország' Királynéjává lejendő koronáztatásán vegye, legkissebbé se' kételkedvén a' felől, hogy a' Státusok' és Rendek a' Királyi Kegyelemnek a' Magyar nemzet eránt való ezen bizonyítását gyermeki tisztelettel 's engedelmes készséggel fogják fogadni.

Hanem mint hogy az Ó Felsege atyai gondoskodása oda van intéztetve, hogy

ezen innepi munka után azon tárgyak, a' mellyek Magyar Országoknak 's az azzal öszszetsatoltatott Országoknak boldogittatásokra 's szerentsés állapotjoknak előmenetelésítésére szolgálhatnak, ezen Országgyűlésen a' megfontoltatásra elővételtesse- nek; a' Státusoknak és Rendeknek pedig tudtokra van az, hogy mind azok a' tárgyak, a' mellyek az említett czélra és a' belső Administratzió különbkülönb ágainak tökéltetésítésekre idővel és a' változó környüllások szerint használhatnak, az 1790 és 1791-dik esztendőök béli Országgyűlés Határozásának 67-dik Czikkelyével megegyezőleg az e'-végre kinevezetett Országos Deputatziók által kidolgoztattak: így már most ezen tekintetben a' czéllal megegyező leszen az, hogy ezen kidolgozott munkák az Ország gyűlésén megvissgáltassanak, annak határozása szerint a' közönséges törvények közzé felvetettesse- nek. Erre nézve a' Státusok és Rendek' vigyázattal tétetődő tanátskozásaitol leszen felüggesztetve, hogy a' tárgyak fontossá- gához illő utat módot; mellyek szerint ezen kidolgozott munkák felett tanátskozi- ni szükséges leszen, Ó Szentséges Felsé- gének illendőséggel elejébe terjeszszék.

Mint hogy továbbá Ó Szentséges Fel- sége az 1811 és 1812-tő béli Országgyű- lésen azon indító okokat, mellyekre néz- ve Ó Felsége a' járatban volt Bankoczé- dulákat ötöd részszekekre letétetni 's azok- nak helyekbe a' Beváltó czédulákat tétetni parantsólta, a' Rendeknek elejékbe terjesz- tette, 's egyszersmint kegyesen reájok biza- ta, hogy a' Magánosok között pénz-beli öszszetsatolódások és állapotok bizonyos norma és regulák szerint határozottassanak- meg; hanem az ezeránt hozatandó törvényre nézve semmi egyezés nem mehetett végre, így Ó Szentséges Felsége annak meggátol- tathatására, hogy a' Magánosok között lévő állapot legnagyobb zürzavarok közzé ne

jusson, jónak találta Ó Felsége a' maga Királyi Hivatala szerint 1812-tőben egy a' forgásban lévő pénzel megegyeztethető elő- képpen való gondoskodási Provisiót közönségesse tétetni.

Ezen időtől fogva a' külső környüllá- állások, mellyek a' közönséges boldogsá- gotj legvégsőbb veszedelemmel fenyeget- ték, olyanok valának, hogy ha tüstént rendkívül való segedelem-eszköz elő nem vétetődne, sem az ellenség a' Monarkhia' határaitól el nem kergettethetett, sem az elszakasztott tartományok vissza nem nyeretethettek, 's az Ó Szentséges Felsége által visszafoglaltatott tartományok Ma- gyar Országhoz vissza nem tsatoltathat- tettek volna.

„Az ezen czélnak elérhetésére szerez- tetett Anticipations-czéduláknak feles meg- szaporittatása által az ohajtott czél ugyan eléretett; hanem a' Kir. Kintstárra nézve terhes gondok szármoztak onnét, hogy miként lehessen ezen Czéduláknak számát ismét alább szállítani, 's e'-képpen azon ka- rokat, mellyek ezen forgásban lévő, 's a' Beváltó Czédulákkal egy classisu pénz- massánal megszaporoadásából az egész Monárkhiára 's következőképpen Magyar Országra is háromlottak, mennyiben ezt a' Kintstár ereje megengedné, elhárítani.

„A' Kir. Kintstárnak szörnyű nagy ál- dozat-tételei után arra fordította Ó Szent- séges Felsége a' maga gondoskodását, hogy az Anticipations és Beváltó Czédulák be- tsénelk az ártalmas leesés ellen való meg- oltalmaztatására szolgáló rendeléseket meg- tetesse, a' mit, az 1816-ban és 1817-ben Magyar Országban 's az annak mellék tart- mányaiban is lühirdetett Felséges Ki- rályi Rescriptumok környüllállásosan mu- tatnak.

„Az e'-végre elővétellett eszközöknek szakadatlanul folyó végrehajtatása által az

Anticipations és Váltó czédulák' betsének további kissebbedése ugyan meggátoltatott, 's a' jövedőben a' magános személyiek között való minden kötéseknek Conventiók között való tétetődő kötések által a' magános tulajdonnak minden veszedelme elhárítatott, 's e'képpen a' pénz-forgás a' káros leesés ellen bátorságossá tétetett.

„A' dolgoknak illy állapotjában a' dolog maga kívánja, hogy, mivel még feles számú Beváltó és Anticipations - Czédulák vagynak forgásban, a' magános embereket illető állapotra nézve törvényes elintézés irattassék-be a' törvényes könyvbe. Erre nézve megparantsolta Ő Szentséges Felsőge, hogy a' Státusok és Rendek hívattassanak-meg, hogy ők, minden eltávoztatván, a' mi a' már erősebb lábokon álló Státushitelnek, avvagy a' Finantziai munkálódások' változás nélkül való folyamatjának káros lehetne, a' Hitelezőket mint az Adósokat, az igasságot mint az illendőséget tekintetbe vévő törvényt jóvalljanak, melly által az alattvalók' elméje megnyugtatódjék 's ők a' magok tulajdonaiknak minden veszedelmeztetése ellen bátorságossá tétetessenek.

„Ez az a' mit Ő Cs. K. Felsőge a' Státusoknak és Rendeknek kegyelmesen elejükbe terjesztetni hasznosnak ítelt. Egyéb eránt marad Ő Cs. K. Apostoli Felsőge a' Rendek eránt a' maga Cs. K. Kegyelmevel állandóul hajlandó.

„Ő Cs. K. Apostoli Felsőge által. Posonyban Sept. 18-kán 1825-ben. Márkus Ignátz. m. p.

El nem múlathatjuk, hogy az az Országgyűlés' egymásra gyűlt sok féle ditső nevezetességei közzül, a' mennyire tsak

kibotsátkoznunk leveleink' keskenysége megengedi, vissza ne térjünk. Illy ditső jelenés vala Sept. 19-dikén este a' Cs. K. Felsőges Udvarnál véghez ment B e mutatósi pompa. A' Cs. K. Katonai Karok estvéli 6 óraker jelentek-meg az Udvarlásra, 's előbb Császár azután Császárné Ő Felsőgeknél Ferdinánd K. Hertzeg Magyar Ország Kommandírozója által mutattattak-bé. Ezt követte 7 óraker a' Primási palotában a' férjfi nemességnek megjelenése, hol a' kirendelt helyeken a' Magyar Nemes testőrző sereg, azon szobákban pedig, hol a' Felsőgeknél által kellett menni a' Cs. K. Darabant-testőrzők állottak. Császár és Császárné Ő Felsőgek a' legfőbb Uraságokkal 's az Udvari fő Tisztikaroktól kísértetve, a' mondott szobákon által az említett szálaiba ment 's az ott felállítatott menyezet alatt leülvén az Udvarlókat bemutatattatta. Primás Ő Herczegsége a' Papságot mutattabé; azután következtek: az Ország' Bároji; a' Fő Ispányok, kik egyszersmind Vármegeiek' Küldöttjeiknek képeket is viseltek; az Ország Udv. Fő Kancelláriusa Ő Herczegsége az Udvari Tanácsosokkal; Nádorispány Ő Cs. K. Fő Herczegsége a' Mágnásokkal; a' K. Personális a' K. Táblával; 's végre az Ország több jelenlévő Deputatusai.

A' fő Aszszonyságok 8 óraker jelentek-meg ugyan ezen palotában Magyar ruhában, 's Császár Ő Felsőge a' Nádorispány Ő H. ge, Császárné Ő Felsőgeknél Nádorispányne Ő Cs. Fő Herczegaszzonysága Mária Dorotya, 's végre Sófia Ő Cs. Fő Hertzegaszzonyságának Fő Udvarimesterné Révayné Grófasszony által mutattattak-be.

(A' Koronázási pompák' leírása jövő postanapon következik).